

У ЛЮТОМУ ЕКОНОМІЧНІ ОЧІКУВАННЯ УКРАЇНЦІВ ПОЛІПШИЛИСЯ

Прес-реліз

Результати дослідження споживчих настроїв в Україні, спільного проекту компанії GfK Ukraine і Міжнародного центру перспективних досліджень

10 квітня 2007 року
www.icps.com.ua, www.gfk.ua

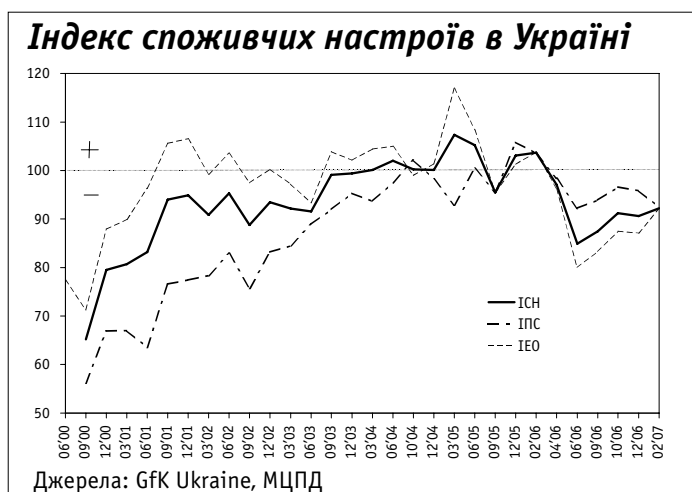
Контактна особа: Євгенія Ахтирко, керівник проекту
тел.: (044) 484-4403, e-mail: eakhtyrko@icps.kiev.ua

У лютому 2007 року індекс споживчих настроїв (ІСН) в Україні становив 92,2, що на 1,6 пункту вище за показник, зафіксований у грудні попереднього року. Це найвище значення ІСН з червня 2006 року. Збільшення індексу вказує на поліпшення споживчих настроїв громадян. Утім, значення ІСН менше за 100 вказує на те, що настрої залишаються переважно песимістичними.

Збільшилася частка оптимістичних оцінок щодо перспектив розвитку економіки. Індекс економічних очікувань (ІЕО) збільшився на 5 пунктів до 92,1 – найвищого значення з квітня 2006 року. Найбільшою мірою поліпшилися короткострокові очікування українців: відповідний індекс х3 зріс на 8,4 пункту до 90,3.

Натомість індекс поточного становища (ІПС) погіршився. У лютому 2007 року він становив 92,4, що на 3,5 пункту нижче, ніж у грудні 2006 року. Індекс поточного особистого матеріального становища (х1) упродовж зазначеного періоду скоротився на 3,3 пункту до 81,1 – найнижчого значення з червня 2001 року. Такі оцінки матеріального становища громадян не співвідносяться з динамікою їхніх доходів. За даними Держкомстату, наявні доходи громадян 2006 року продовжували стрімко зростати і за результатом року в реальному вимірі (тобто з урахуванням інфляції) збільшилися на 16,1%.

Негативні оцінки особистого матеріального становища вочевидь є реакцією громадян на збільшення плати за комунальні послуги та енергоносії, яка у другому півріччі 2006 року зростала набагато стрімкіше за доходи. Частка відповідних витрат у бюджеті домогосподарств відчутно зросла, залишивши менше ресурсів для інших споживчих витрат. Цю думку підтверджує зменшення схильності громадян до споживання. У лютому 2007 року індекс схильності до споживання, який є показником готовності громадян робити великі покупки для дому, становив 103,7, що на 3,6 пункту менше, ніж у грудні 2006 року.

Разом зі збільшенням оптимістичних економічних оцінок поліпшилися й очікування щодо динаміки безробіття та інфляції. Індекс очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ) з грудня 2006 року до лютого 2007 року зменшився на 6,1 пункту до 109,5, а індекс інфляційних очікувань (ІО) – на 2,7 пункту до 183,7.

Різко погіршилися настрої у великих містах. Відповідний ІСН у лютому 2007 року становив 90,8, що на 21,7 пункту нижче за показник грудня 2006 року. Вочевидь, зростання

комунальних тарифів найбільшою мірою вплинуло саме на мешканців великих міст. У лютому вони мали найпесимістичніші інфляційні очікування: відповідний ІО зменшився і становив 187,3, що на 3,6 пункту вище за середньоукраїнський.

Опитування зафіксувало погіршення настроїв громадян середнього віку (30–45 років) із середніми доходами. ІСН групи середнього віку у лютому 2007 року становив 87,2 пункту, а громадян із середніми доходами – 87,5, що, відповідно, на 3,9 пункту та на 1,2 пункту нижче, ніж у грудні 2006 року. Погіршення настроїв цих громадян відбулося переважно через погіршення оцінок поточного становища.

Динаміка індексу споживчих настроїв в Україні

Місяць, рік	Індекс споживчих настроїв (ІСН)	Індекс поточного становища (ІПС)	Індекс економічних очікувань (ІЕО)	Індекс очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ)	Індекс інфляційних очікувань (ІІО)
02'07	92,2	92,4	92,1	109,5	183,7
12'06	90,6	95,9	87,1	115,6	186,4
10'06	91,2	96,6	87,5	116,9	187,5
09'06	87,5	93,9	83,3	113,6	181,2
06'06	84,9	92,2	80,0	120,8	189,2
04'06	97,1	98,4	96,2	116,3	186,9
02'06	103,7	103,5	103,8	111,6	185,4
12'05	103,1	105,8	101,3	111,7	184,3
09'05	95,5	95,5	95,5	117,7	187,2
06'05	105,2	100,5	108,4	111,0	182,2
03'05	107,3	92,9	117,0	98,9	182,0
12'04	100,1	98,3	101,4	107,3	180,0
10'04	100,3	102,2	99,0	116,2	182,5
06'04	102,0	97,6	105,0	112,6	169,5
03'04	100,1	93,7	104,4	114,6	178,3
12'03	99,4	95,3	102,1	115,4	186,1
09'03	99,1	92,0	103,9	119,8	185,5
06'03	91,6	88,9	93,3	120,0	184,7
03'03	92,1	84,5	97,2	122,5	175,6
12'02	93,4	83,2	100,3	119,0	178,7
09'02	88,8	75,7	97,5	124,5	174,2
06'02	95,3	82,9	103,6	121,9	169,2
03'02	90,9	78,4	99,2	123,3	168,8
12'01	94,9	77,5	106,6	122,2	169,6
09'01	94,0	76,6	105,6	125,8	167,5
06'01	83,2	63,5	96,3	136,9	177,1
03'01	80,7	67,0	89,9	143,9	180,1
12'00	79,5	66,9	87,9	148,3	182,0
09'00	65,2	56,2	71,3	147,6	189,7

Джерела: GfK Ukraine, МЦПД

Якщо ви хочете отримати бюлетень **споживчі настрої** з докладним аналізом динаміки індексу споживчих настроїв, будь ласка, звертайтеся до Андрія Старинського за телефоном (044) 484-4410 або електронною поштою marketing@icps.kiev.ua. Ви також можете оформити замовлення на отримання публікацій через веб-сайт Центру: <http://www.icps.com.ua/subscribe/>.

Довідкова інформація

Індекс споживчих настроїв в Україні визначають на підставі вибіркового обстеження домашніх господарств країни. Під час дослідження опитують 1 000 осіб віком від 15 до 59 років. Населення віком 15–59 років, яке становить 61,3% усього населення України, вважають найактивнішою частиною споживачів. Вибірка репрезентативна за статтю та віком, враховує міське та сільське населення й величину населеного пункту. Статистичне відхилення не перевищує 3,2%.

Для визначення ІСН респондентам задають такі запитання:

1. Як змінилося матеріальне становище вашої сім'ї за останні шість місяців?
2. Як, на вашу думку, зміниться матеріальне становище вашої сім'ї впродовж наступних шести місяців?
3. Говорячи про економічну ситуацію в країні загалом, ви вважаєте, що наступні дванадцять місяців будуть для економіки країни сприятливим чи несприятливим часом?
4. Як ви охарактеризували б наступні п'ять років – як сприятливий чи несприятливий час для економіки країни?
5. Як ви гадаєте, тепер загалом сприятливий чи несприятливий час робити великі покупки для дому?

За кожним із цих запитань визначають відповідний індекс:

- індекс поточного особистого матеріального становища (x1);
- індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2);
- індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3);
- індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих п'яти років (x4);
- індекс доцільності робити великі покупки (x5).

Значення індексу обчислюють таким способом: від частки позитивних відповідей віднімають частку негативних і до цієї різниці додають 100, щоб уникнути появи від'ємних величин. На підставі цих п'яти індексів визначають три сукупні індекси:

- індекс споживчих настроїв (ІСН) – середнє арифметичне індексів x1–x5;
- індекс поточного становища (ІПС) – середнє арифметичне індексів x1 і x5;
- індекс економічних очікувань (ІЕО) – середнє арифметичне індексів x2, x3, x4.

Значення індексів можуть змінюватися в межах від 0 до 200. Значення дорівнює 200 в тому разі, якщо всі громадяни позитивно оцінюють економічну ситуацію. Індекс дорівнює 100 тоді, коли частки позитивних і негативних оцінок однакові. Значення індексу менше 100 означає, що в суспільстві переважають негативні оцінки.

Для визначення індексу очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ) та індексу інфляційних очікувань (ІІО) респондентам задають такі запитання:

1. Як ви вважаєте, упродовж найближчих дванадцяти місяців безробітних (людей, які не мають роботи й шукають її) буде більше, приблизно стільки само чи менше, ніж тепер?
2. Як, на вашу думку, змінюватимуться ціни на основні споживчі товари та послуги впродовж найближчих одного–двох місяців?

Значення ІОДБ та ІІО обчислюють таким способом: від частки відповідей, що свідчать про зростання безробіття (прискорення інфляції), віднімають частку відповідей, які свідчать про зменшення безробіття (сповільнення інфляції), і до цієї різниці додають 100, щоб уникнути появи від'ємних величин. Значення цих індексів можуть змінюватися в межах від 0 до 200. Наприклад, значення індексу дорівнює 200, якщо всі громадяни передбачають зростання безробіття (прискорення інфляції).

GfK Ukraine – одна з провідних українських компаній, що здійснює дослідження ринку. Фірма входить до світової дослідницької мережі GfK, яка об'єднує понад 130 компаній у 70 країнах.

Міжнародний центр перспективних досліджень є незалежною дослідницькою організацією, яка має на меті впроваджувати в Україні концепцію та процедури публічної політики. Особливу увагу Центр приділяє реформам, що втілюються українським урядом.